

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur van 7 mei 2012 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Mw.drs. J.C.M. Versteeg (voorzitter), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), drs. R.E. de Vries (gedeputeerde), mw.drs. F.M. Alsem (VVD), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), de heer M. Boer (SP), mw. E.J. Broere (PVV), mw. Y. Claus (SP), drs. K.E. Driehuijs (PvdA), drs. J.G. van Hal Scheffer (PVV), drs. ing. E.P.G. van Hees (PVV), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), W. Joustra (VVD), mw. H.J.Keller (PvdD) drs. A.H.L. Kocken (VVD), mw.drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), J. Marchal (SGP), mw. E. Nap (CDA), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), dr I. Thonon (D66) en mw. P.J. van Viegen MSc (PvdA);

Van ambtelijke zijde aanwezig: drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

Afwezig: met kennisgeving Mw. drs. U.P. Blom

1. Opening

De voorzitter, mevrouw Versteeg, deelt mede dat zij vandaag het voorzitterschap voor mevrouw Blom waarneemt. Zij heet de aanwezigen welkom en memoreert dat de commissie WMC vandaag voor de eerste keer in het nieuwe provinciekantoor vergadert.

Er zijn geen berichten van verhindering doorgegeven.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Gedeputeerde Pennarts deelt het volgende mede:

**** Werkorganisatie Alleato bouwt af***

Alleato is een welzijnsorganisatie die provinciaal wordt gefinancierd. Na 2013 zal de subsidierelatie met deze organisatie worden afgebouwd. De organisatie blijkt problemen te hebben om de orderportefeuille gevuld te krijgen en beraadt zich op de eventuele gevolgen daarvan voor de organisatie. Zodra er meer informatie bekend is, zal dat aan de commissie WMC worden doorgegeven.

**** Bibliotheken kiezen voor samenwerking in plaats van fusie***

Destijds was er wat betreft de bibliotheken sprake van fusie, als stip aan de horizon. Inmiddels hebben de bibliotheken de fusie, als dwingende stip aan de horizon, losgelaten. Zij gaan hun energie vooral inzetten op effectieve vormen van samenwerking. De fusie wordt niet geheel in “de ijskast” gezet, maar wordt in de samenwerking wel een minder dominante factor. In de nieuwe Cultuurnota komt het college van G.S. t.z.t. nader terug op het bibliothekenbeleid.

**** Jeugdzorg, Wrap Around Care***

De presentatie van het rapport Wrap Around Care heeft 1,5 week geleden in het provinciehuis plaatsgevonden. Het rapport is voor de P.S.-leden beschikbaar. Gedeputeerde Pennarts was verrast door de hoge opkomst; ruim 79 genodigden hebben de presentatie van de heer Jo Hermans bijgewoond. In het memo over de motie Vernieuwing in de zorgzorg is aangegeven dat de provincie Utrecht wil doorgaan met het principe van Wrap Around Care. De heer Hermans heeft benadrukt dat er bij instellingen nog veel moet gaan veranderen, om de

transitie van de jeugdzorg en het model Wrap Around Care op de juiste manier handen en voeten te geven.

De heer Van Hal Scheffer komt terug op de presentatie over Wrap Around Care. Daar werd door de uitvoerders gesteld dat zij de regie aan de gezinnen zouden geven. Z.i. gaat het hier om een cruciaal misverstand, immers, de gezinnen hebben de regie totdat deze wordt afgenomen. Pas daarna kan de regie weer aan gezinnen worden teruggegeven. Nadrukkelijk verzoekt spreker er bij de uitwerking van het programma op te letten dat de regie bij de gezinnen wordt gelaten; daar hoort dat ook thuis.

Gedeputeerde Pennarts geeft aan dat bedoeld is te zeggen dat er voor een andere aanpak is gekozen. In het Wrap Around Care model moet de regie komen te liggen waar deze hoort, nl. bij het gezin zelf. De gezinswerker dient het gezin te ondersteunen om daarin zelf een weg te vinden. In het model wordt nadrukkelijk uitgegaan van de kracht van het gezin zelf. Mogelijk heeft de woordkeuze tot een wat andere interpretatie geleid, echter, dat is zeker niet de bedoeling.

*** *Jeugdzorg, aprilbrief van VWS met IPO reactie***

Het IPO is betrokken geweest bij het overleg en de tot standkoming van de aprilbrief van VWS. VWS heeft echter een aantal aanbevelingen van het IPO niet opgenomen in de aprilbrief. IPO heeft daarin aanleiding gezien om een extra brief uit te doen gaan. De commissie zal in de loop van deze week de complete stukken ontvangen, nl. aprilbrief VWS met IPO reactie.

*** *Samenwerking kasteelmusea***

De provincie Utrecht zet een overleg op om de samenwerking tussen de kasteelmusea te bevorderen en te ondersteunen, ook vanuit de gemeenten, gelet op de problemen waarmee de kasteelmusea momenteel in hun exploitatie en financiering geconfronteerd worden. De provincie is met een kwartiermaker in gesprek om een en ander handen en voeten te geven. T.z.t. zal gedeputeerde Pennarts de naam van de kwartiermaker aan deze commissie doorgeven.

De voorzitter attendeert de commissie op het werkbezoek van 21 mei inzake buitenplaatsen/ kasteelmusea. Het gaat hier om een gecombineerd werkbezoek van RGW en WMC.

2.1 *Memo wachtlijst jeugdzorg (WMC29)*

De heer Van Hal Scheffer constateert een toename van het aantal gezinsonderzoeken met 28%, echter, een verdere analyse terzake ontbreekt. Verondersteld wordt dat de toename het gevolg is van publiciteitscampagnes. Zijn vraag is wanneer er aanleiding is voor een nader onderzoek.

De wachtlijst jeugd- en opvoedhulp is met 40% afgenomen. De provincie is daar uiterst tevreden over. Zijn vraag is wat de uiteindelijke doelstelling is. Welk percentage wordt beoogd en op welke datum wordt dat beoogd?

Bij de splitsing van de oorzaken valt op dat 80% van de wachtlijst voortkomt uit systeemfouten. Dat is duidelijk vatbaar voor verbetering.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag over gezinsonderzoeken naar aanleiding van de meldingen bij het AMK. De heer Van Hal Scheffer vraagt of de verhoging aanleiding geeft tot nader onderzoek. Spreekster geeft aan dat er al geruime tijd sprake is van een stijgende lijn in het aantal gezinsonderzoeken. Er is meer publiciteit, o.a. op scholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen etc. en dat verklaart

de toename. Wanneer de stijgende lijn blijft doorgaan, dan zou nader onderzoek wellicht mogelijk zijn.

De heer Van Hal Scheffer vindt een stijging in de gezinsonderzoeken met 28% bepaald substantieel.

Gedeputeerde Pennarts komt voorts terug op de vraag over de afname wachtlijst jeugd- en opvoedhulp. De uiteindelijke doelstelling is om geen wachtlijsten meer te hebben. Er worden methodes gebruikt om de wachtlijsten zo beperkt mogelijk te houden. Het mooiste zou zijn dat de wachtlijsten op nul staan maar de ervaring in de meeste provincies is dat er van nul nauwelijks sprake kan zijn. Het streven is en blijft de wachtlijst zo laag mogelijk te krijgen.

2.2 Mededeling gedeputeerde Pennarts inzake uitvoering van het festivalbeleid (WMC30)

De heer Van Hees licht toe dat de PVV ertoe neigt dit als een kostbare fout van de provincie te zien. Het komt onzorgvuldig over dat, als gevolg van uitstel van de beslissing over de subsidiebeëindiging, dit ruim € 10.000 gaat kosten. De PVV vraagt wat hier achter zit: waarom had die beslissing niet eerder genomen kunnen worden?

Gedeputeerde Pennarts had die extra kosten liever ook niet gemaakt en wilde ook graag eerder helderheid geven, echter, de planning kostte tijd zodat dit niet mogelijk was. Het festivalbeleid werd vastgesteld en voor een aantal festivals werd onderzocht of zij tot de kleine festivals behoorden; voor de grote festivals was er reeds eerder een keuze gemaakt. Daar gaat een proces aan vooraf. Er moest een subsidieverordening worden geschreven en er werd een commissie gevormd die de festivals aan de hand van de criteria objectief diende te beoordelen. Dat alles vraagt veel tijd. De keuze is gemaakt, vooral omdat er al onrust is geweest met betrekking tot de festivals. Wanneer er formeel een half jaar van tevoren een brief zou uitgaan met de mededeling dat organisaties niet langer gesubsidieerd gaan worden, dan zou er grote commotie ontstaan wanneer later alsnog wordt onderkend dat de betreffende organisaties wel zijn toegelaten tot de subsidieverordening en een ander zou moeten worden herroepen. Gekozen is voor de meest zorgvuldige wijze wat betreft communicatie richting doelgroep. Dat wil zeggen niet communiceren totdat er helderheid is en zeker is welke festivals blijvend door de provincie worden ondersteund en duidelijk is welke festivals definitief moeten worden afgeschreven. Gelet op de afweging om de communicatie helder te doen zijn, hebben G.S. de meerkosten maar voor lief genomen.

2.3 Memo van gedeputeerde Pennarts inzake uitvoering motie transitie jeugdzorg (WMC31)

De heer Schaddelee vraagt of dit memo impliceert dat andere nieuwe aanbieders worden uitgesloten nu er wordt gekozen voor Wrap Around Care.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat er niet voor wordt gekozen een subsidierelatie aan te gaan met andere aanbieders. Het geld wordt naar de gemeenten gebracht. De provincie zal zorgen voor een projectleider en kennis om het model Wrap Around Care te implementeren. Dat is geen gemakkelijk model en dat vereist begeleiding. De provincie is bereid daar in te investeren op gemeentelijk of op regio niveau. De keuze om het geld zo in te zetten is in overleg met de gemeenten gemaakt, ook met het oog op de gewenste vernieuwing in de zorg.

3. Verslag statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur d.d. 26 maart jl.

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

Mevrouw Alsem heeft in de vorige vergadering gevraagd of de beide gedeputeerden een gesprek wilden gaan voeren met de aanbieders jeugdzorg over de vraag of het hebben van panden een belemmering is om een snelle ombouw tot stand te brengen van residentiële naar ambulante zorg. De gedeputeerden hebben daar positief op gereageerd. Zij vraagt dienaangaande naar de voortgang.

Gedeputeerde Pennarts heeft daaraan toegevoegd dat er ook zou moeten worden gesproken over de doorstroom als het gaat om zelfstandig wonen van jongeren in het traject van de nazorg.

Gedeputeerde De Vries laat weten dat hij de vraag van de VVD heeft ingebracht bij de desbetreffende medewerkers van de afdeling Wonen. Er zal een overzicht worden gemaakt van organisaties in het Utrechtse en nagegaan zal worden in hoeverre die organisaties bij de werkgroep Woningmarkt kunnen worden betrokken om de specifieke vragen door te nemen. Waar mogelijk zal de provincie ondersteuning aanbieden.

Desgevraagd laat gedeputeerde De Vries weten dat hij in de volgende commissievergadering zo mogelijk een tussenstand zal geven; hij kan dan nog niet aangeven of er al definitieve oplossingen voorhanden zijn.

Mevrouw Alsem zou het op prijs stellen wanneer er op 11 juni ook iets kan worden gezegd over de relatie tussen de jeugdzorg en de problematiek van de ombouw.

4. Rondvraag

De heer Kocken stelt een vraag over de gebiedscommissies in het kader van de Agenda Vitaal Platteland. Op dit moment wordt er voor West-Utrecht een gebiedscommissie gevormd. Gebleken is dat het Utrechts Particulier Grondbezit (UPG) geen lid wordt van die commissie. De VVD betreurt dat zeer. Het UPG maakt nu wel deel uit van Vecht en Weiden en van de Utrechtse Waarden. Zij zijn dragers geweest van initiatieven die zelfs hebben geleid tot het Akkoord van Linschoten. Vanuit de erfgoedportefeuille zou het goed zijn om de particuliere grondbezitters bij de nieuwe gebiedscommissie Utrecht-West te betrekken zodat zij ook in de uitvoeringsagenda Historische Buitenplaatsen een prominente rol krijgen om provinciale beleidsdoelstellingen te helpen realiseren. De particuliere grondbezitters hebben een eeuwenlange betrokkenheid met het gebied. Zij hebben veel inzet gepleegd en hebben een groot netwerk om een bijdrage te kunnen leveren. De VVD vraagt de gedeputeerde om het UPG als lid toe te laten tot de nieuwe gebiedscommissie, juist in het Jaar van de Buitenplaats. De eigenaren van buitenplaatsen hebben onthutst gereageerd toen zij hoorden dat zij niet aan tafel zitten. Tevens stelt de heer Kocken de volgende vragen:

- Hij heeft begrepen dat UPG niet in West maar wel in Oost deel uitmaakt van de gebiedscommissie. De vraag is: waarom wel in de één maar niet in de ander?
- Wil de gedeputeerde zich hard gaan maken bij de collega die gaat over de AVP om de UPG ook in West te laten aanschuiven?
- Lukt dat niet, dan is de vraag hoe G.S. de betrokkenheid bij de uitvoeringsagenda historische buitenplaatsen voldoende gewaarborgd zien, juist omdat de particuliere landgoedeigenaren een groep is waarmee de provincie geen subsidierelatie heeft, anders dan andere organisaties als N&M, HUL en SBB.

Gedeputeerde Pennarts bevestigt dat het UPG deel uitmaakt van de GC Oost, maar niet van de GC West. Echter, het gaat hier om een keuze van de gebiedscommissies zelf. Het aantal gebiedscommissies in de provincie Utrecht is van 7 naar 2 à 3 verminderd. Ook gedeputeerde Krol gaat niet over de samenstelling van de Gebiedscommissies. In Oost-Utrecht is er veel

particulier grondbezit en daar maken de eigenaren deel uit van de gebiedscommissie maar dat wordt buiten de provincie om georganiseerd. Belangrijk is wel de uitvoering van het Programma Buitenplaatsen in de komende periode. Er is een platform Buitenplaatsen in het leven geroepen. Dat is de belangrijkste overleggroep waar de agenda Buitenplaatsen wordt aangestuurd en vormgegeven. Daarin is het UPG met twee leden prominent vertegenwoordigd. Zo blijft het UPG nadrukkelijk aangesloten bij het Jaar van de Buitenplaats en de periode daarna.

Gedeputeerde Pennarts zegt de heer Kocken desgevraagd toe erop toe te zullen zien dat er dwarsverbanden gaan ontstaan tussen het platform Buitenplaatsen en de gebiedscommissies, juist omdat er in Utrecht-West dienaangaande nog geen relatie is.

5. Termijnagenda

De heer Van Hal Scheffer vraagt waarom de statenbrief Verkenning samenwerking kasteelmusea naar augustus is verschoven. Tevens constateert hij dat de statenbrief Bestuurlijke afspraken Limes naar juni is verschoven. Voorts is het onderdeel Statenleden ontmoeten Cliënten opnieuw naar achteren geschoven. De besluitvorming over festivals stond oorspronkelijk in juni gepland en dan had kunnen voorkomen dat er in 2013 subsidie had moeten worden betaald. Echter, de besluitvorming is van juni naar september verschoven en daardoor moeten er in 2013 extra kosten worden gemaakt. Waarom is die besluitvorming naar september opgeschoven?

De voorzitter merkt op dat de laatste vraag inmiddels al door gedeputeerde Pennarts is beantwoord.

De heer Schoen deelt mede dat recentelijk een afspraak is gemaakt over Statenleden ontmoeten Cliënten. De ontmoeting zal in de Week van de Jeugdzorg, eind oktober, gaan gebeuren. Binnenkort wordt er aan de commissie een voorstel voorgelegd hoe de ontmoeting zal worden ingekleed.

Gedeputeerde Pennarts heeft reeds eerder medegedeeld dat men nog bezig is de samenwerking tussen de kasteelmusea aan te sturen en dat nog niet zeker is wie de aanjager wordt. Zij wil de informatie compleet aan de commissie aanbieden. Om die reden is dit punt wat verschoven. Dat geldt ook voor de statenbrief Bestuurlijke Afspraken Limes. Voor de Limes is een Unesco nominatie aangevraagd, samen met Duitsland. Ook dat stuk zal t.z.t. compleet ter kennisneming aan de commissie worden aangeboden. Om die reden is dit stuk één vergadering doorgeschoven.

De heer Marchal doet de suggestie om het doorschuiven van punten op de termijnagenda te vergezellen van de reden waarom dat gebeurt. Dat voorkomt vragen.

De voorzitter zal deze suggestie meegeven bij de voorbereiding van de volgende vergadering, met daarbij de aanbeveling die suggestie in overweging te nemen.

Mevrouw Van Viegen vindt het jammer dat de ontmoeting tussen statenleden en cliënten Jeugdzorg steeds opnieuw wordt doorgeschoven; dit punt dateert al van voor januari.

Mevrouw Nap memoreert dat na de laatste bijeenkomst is afgesproken dat de ontmoeting tussen statenleden en cliënten Jeugdzorg juist niet in de Week van de Jeugdzorg moet worden gehouden, omdat die week al zo druk is waardoor er weinig cliënten komen. Zij vraagt waarom er nu kennelijk toch weer wordt gekozen voor de Week van de Jeugdzorg.

De voorzitter antwoordt dat het er vooral om gaat dat er een andere opzet gaat komen, ook naar aanleiding van kritische evaluaties van soortgelijke cliëntenbijeenkomsten in de vorige statenperiode.

De heer Driehuijs heeft geconstateerd dat de termijnagenda voor een andere statencommissie wel bij de vergaderstukken wordt meegezonden. Hij vraagt waarom de commissie WMC de termijnagenda nooit bij de stukken ontvangt maar pas ter vergadering; dat bemoeilijkt de voorbereiding van de vergadering.

De heer Schoen antwoordt dat het voorbereidingsgesprek met de gedeputeerde over de commissie WMC heel dicht op de vergaderdatum van de commissie zit. Daardoor is postverzending niet meer mogelijk. Dat zal worden veranderd, maar pas vanaf 1 januari 2013 aangezien de afspraken met de G.S.-leden voor de rest van het jaar zijn vastgelegd en moeilijk te veranderen zijn. Overigens ontvangt de commissie WMC wel de meest geactualiseerde versie van de termijnagenda. In 2013 zal de termijnagenda tezamen met de overige vergaderstukken naar de commissie WMC worden gezonden.

6. Statenvoorstel jaarrekening 2011

De voorzitter memoreert dat deze commissie zich in de behandeling van de jaarrekening dient te beperken tot de onderdelen wonen, cultuur en maatschappij.

De heer Boer complimenteert G.S. met de leesbaarheid van dit omvangrijke document. Het is de SP gebleken dat de cijfers woningbouwproductie dramatisch zijn. Deels wordt dat door de economische crisis veroorzaakt. De SP stelt nogmaals dat het zeker nu zaak is te richten op de grote vraag naar betaalbare huizen en niet naar het dure segment. Die staan voldoende te koop op internet. De SP is benieuwd naar de stand van zaken met betrekking tot de bezwaarschriften van het CBKU en Zimihc. In die zin wordt er wel wat over RTV Utrecht en LEU gezegd. De vraag is hoe G.S. denken om te gaan met tegenvallers indien bezwaren worden gehonoreerd. Wat betreft cultuur is er ook slecht nieuws. Twee projecten hebben kans gezien elk ruim € 500.000 meer uit te geven dan begroot. De Utrechtse Schatkamer bijna 74% meer dan begroot en de Vrede van Utrecht 59% meer dan begroot. De SP vraagt waarom deze overschrijdingen tot stand zijn gekomen Was dat echt niet te voorzien en te begroten? De SP vindt het doorschuiven van € 1,5 miljoen budget voor de jeugdzorg een goede zaak. De SP wil benadrukken dat het geld wel moet worden gebruikt voor het oplossen van capaciteitsproblemen.

De heer Marchal memoreert dat er eerder in deze commissie reeds uitgebreid gesproken is over diverse grote projecten zoals woningbouw, Vrede van Utrecht en subsidies. De SGP vindt de relatie tussen de jaarrekening en de begroting niet echt inzichtelijk; het is onduidelijk wat er ten opzichte van de begroting nu daadwerkelijk is gerealiseerd. De onderbesteding en het kasritme maken die beoordeling moeilijk. Wellicht dat daarover in een breder verband de discussie kan worden aangegaan.

De SGP vraagt beide G.S.-leden welke lessen er uit het verleden kunnen worden geleerd, kijkend naar voorliggende jaarrekening.

Mevrouw Keller deelt mede dat de PvdD de jaarrekening in de commissie BEM zal becommentariëren.

De heer Driehuijs geeft aan dat het voor de PvdA fractie lastig was zich op deze jaarrekening voor te bereiden, omdat de stukken de zaterdag voorafgaand aan de meivakantie werden

ontvangen. Op dat moment kwamen ook de antwoorden op vragen van D66 binnen. Het is bijzonder dat een fractie vragen heeft gesteld die al beantwoord zijn, terwijl andere fracties de desbetreffende stukken nog niet hebben ontvangen.

De voorzitter verduidelijkt dat D66 vragen over de jeugdzorg heeft gesteld, die uit het voorjaar dateren. Deze zijn inmiddels door G.S. beantwoord. In juni kan men daar op terugkomen. De vragen en antwoorden staan los van voorliggende jaarrekening.

De heer Driehuijs deelt mede dat de PvdA in de P.S.-vergadering en in de commissie BEM uitgebreid op de jaarrekening zal terugkomen. Hij constateert dat RTV Utrecht en LEU als tegenvallers worden aangemerkt. De PvdA fractie heeft steeds gewaarschuwd voor de niet zorgvuldige procedure als het gaat om het afbouwen van de subsidies. Voor genoemde twee organisaties wordt dat als een PM post in de risicoparagraaf opgenomen. Net als de SP vraagt de PvdA zich af wat er voor andere organisaties, zoals SSMN, speelt. Eerder werd daarover wel eens een mededeling gedaan en spreker kan zich voorstellen dat in die situatie hetzelfde van toepassing is als voor RTV Utrecht. In het algemeen wordt gesteld dat de jaarrekening met een positief resultaat wordt afgesloten. Zijn fractie zal daar in de commissie BEM op terugkomen. Een en ander is nogal relatief omdat veel programma's met een onderbesteding te maken hebben. De vraag is dan ook: wat is er niet uitgevoerd? Het is de vraag of men daar blij dan wel niet blij mee moet zijn. Voorts wordt er fors uit de reserves geput. In het statenvoorstel wordt aangegeven dat dit ook de bedoeling is, echter, dan is er niet echt sprake van een positief resultaat.

Op pag. 37, Wonen, blijkt aan de hand van de indicatoren dat de prestaties behoorlijk tegenvallen. Er zouden 50 projecten worden ondersteund terwijl er 18 zijn gelukt. Twee woningbouwprojecten zijn vanuit de Knelpuntenpot ondersteund terwijl er vijf projecten geraamd waren. Er zouden 110 startersleningen worden verstrekt, terwijl er nul zijn verstrekt. De PvdA vindt dat erg zorgelijk, temeer daar zeer recent een Woonnota is besproken. De gedeputeerde blaakte toen nog van ambitie terwijl nu wordt aangegeven "Sinds eind 2010 zijn er helemaal geen middelen meer." De PvdA heeft regelmatig naar een revolving fund gevraagd, ook om starters op de woningmarkt te ondersteunen. De gedeputeerde heeft daar toen positief op gereageerd maar nu blijkt dat er in 2011 op dat terrein "pijnlijk weinig" tot stand is gekomen. De PvdA vraagt zich af hoe dit in de komende jaren anders kan. In de bijlage bij het statenvoorstel met betrekking tot het overzicht productgroepen, ontbreekt de naam van gedeputeerde De Vries. Het lijkt spreker zinvol dit te corrigeren.

Mevrouw Van Viegen laat weten dat de PvdA positief is over het voorstel om de middelen die niet aan de jeugdzorg zijn besteed in de projectreserve te storten. Gemeld wordt dat gestart is met de inhoudelijke overdracht van de jeugdzorg aan gemeenten, door het organiseren van bijeenkomsten en masterclasses. Aandacht vraagt zij voor de indicatoren op pag. 73. O.a. wijst zij op de meldingen bij het AMK, die binnen 5 werkdagen in onderzoek genomen moeten worden. Het gaat hier niet om kinderen die in direct gevaar zouden verkeren omdat er een risicotaxatie plaatsvindt. Toch blijkt dat in de helft van de gevallen de eigen afspraken niet worden gehaald. Zij vraagt dienaangaande om een reactie van de gedeputeerde.

Mevrouw Boelhauer constateert dat veel programma's, waarmee de commissie WMC te maken heeft, inmiddels zijn afgerond met uitgebreide eindrapportages en afsluitende bijeenkomsten, inclusief programma's voor kennisoverdracht. De jaarrekening voegt daar maar weinig aan toe. Een en ander kwam in de eindrapportages heel duidelijk naar voren maar minder duidelijk in de jaarrekening en dat is jammer. GroenLinks zal in de P.S. vergadering en in de commissie BEM op de financiële vertaling terugkomen.

Wat betreft de niet gebruikte gelden voor de jeugdzorg, vraagt mevrouw Boelhouwer welk deel van het bedrag nu naar 2012 wordt doorgeschoven. Gaat het om het gehele bedrag van 1,58 miljoen?

De heer Thonon deelt mede dat D66 schriftelijke vragen heeft gesteld. Hij wil de ambtenaren complimenteren met de zeer snelle beantwoording daarvan.

De heer Schaddelee memoreert dat er in de commissie MME werd gemopperd over onderbestedingen terwijl in deze commissie meer nadruk ligt op overbesteding binnen het cultuurprogramma. Daar zijn vragen over gesteld en daar wil hij zich bij aan sluiten.

Voorts stelt hij de volgende vragen:

1. Bij het programma Wonen en Stedelijke Vernieuwing wordt de indicator “doelgroep starters woningmarkt” genoemd. Voor de startersleningen was er een bedrag van € 110.000 begroot terwijl nu wordt aangegeven dat er geen middelen meer beschikbaar zijn sinds eind 2010. Dienaangaande vraagt hij om verduidelijking.
2. Op pagina 35 staat dat de woningbouwproductie is ingestort. In 2009 werden er 6.500 woningen gerealiseerd, in 2010 3.500 en in 2011 nog geen 2.000. Hij vraagt of dit een gecontroleerde ineenstorting is. Ook verneemt hij graag de prognose voor 2012.
3. Bij programma 09 Jeugd, onderwijs en zorg staat bij de prestatie-indicatoren bijvoorbeeld dat er geen wachtlijst meer is bij het AMK, de score blijkt echter 45% in plaats van 100%. Spreker vraagt wat hiervan de oorzaak is en wat G.S. kunnen doen om dat percentage te verbeteren.

Mevrouw Nap gaat ervan uit dat er een uitgebreide behandeling van de jaarrekening zal volgen in de commissie BEM en in de subcommissie voor de Jaarrekening.

Het is de gewoonte om technische vragen schriftelijk te stellen maar dit was lastig in verband met de meivakantie. Natuurlijk is dat niet het probleem van de provincie, maar het is ook de gewoonte dat de statenleden de stukken tien werkdagen voor de vergadering ontvangen en dat was niet het geval. Vandaar dat zij nu enkele technische vragen stelt.

- In de toelichting op het programma Vrede van Utrecht staat dat in de Utrechtse wijken in totaal meer dan 37 initiatieven zijn gerealiseerd. Zij gaat ervan uit dat dit samen met de Utrechtse wijkbewoners is gedaan.
- Wat de overschrijding betreft die met name heeft plaatsgevonden in verband met de versnelde inzet van middelen voor transformatie van de vliegbasis Soesterberg, gaat haar fractie ervan uit dat het budget in zijn totaliteit niet is overschreden maar dat de investering alleen naar voren is gehaald. Zij krijgt graag een bevestiging hiervan.
- Op zowel pagina 133 als pagina 6 (in verband met de bijzondere nummering van dit document) staat bij het programma Samenleving, cultuur en sport onder ‘archeologische opgravingskosten’ dat de provincie ervan uitgaat dat de Utrechtse waterschappen zich hieraan conformeren. Zij vraagt hoe lang dit overleg nog loopt en wat de gevolgen zijn voor de reservering die is gedaan?
- Op pagina 220 en 221 bij het programma Wonen en stedelijke vernieuwing staat bij de indicatoren dat er 50 projecten waren begroot en dat er 18 zijn gerealiseerd. Dat lijkt een klein resultaat, zeker als hierbij 75% van het budget is gebruikt. Echter, er waren 550 woningen begroot en er zijn 2.500 woningen gerealiseerd. Dan zou met 75% van het budget 455% van de begroting zijn gerealiseerd. Is de inspanning groter geweest omdat de projecten groter waren of is de inspanning juist kleiner geweest omdat er minder projecten zijn? Hier kan haar fractie zich geen beeld bij vormen, zij vraagt dan ook om een toelichting. Is er minder gerealiseerd dan begroot of moet men kijken naar de 2.500 woningen?

- Op pagina 313 wordt melding gemaakt van het toekennen van een subsidie van € 25.000 aan de Evangelische Broedergemeente Zeist. Haar fractie is nieuwsgierig naar de reden hiervan.

De heer Joustra heeft een wat ingewikkelde vraag. Het betreft de realisatie van 550 woningen op de begroting in 50 projecten waarvan er 18 zijn gedaan. Er zijn 2.500 woningen gerealiseerd. Dit betekent dat gerekend is met een gemiddelde van 11 per project in de begroting en dat 138 huizen per project in de begroting is gehaald. Daarbij zijn er maar twee Knelpuntenpot-projecten geleverd. Zijn fractie vraagt zich af of er daardoor minder te doen was voor het ambtelijk apparaat. Echter, bij de apparaatkosten staat dat er € 174.000 extra uren zijn gemaakt voor de Kadernota terwijl op pagina 221 wordt gezegd dat het aanjaagteam minder uren heeft hoeven boeken. Zijn vraag is dan ook of het aanjaagteam de Kadernota niet had kunnen schrijven.

De heer Kocken wijst op pagina 69, waar volgens hem de meeste enkelvoudige indicator van het boekwerk staat bij de Vrede van Utrecht. Zijn vraag hoe dit anders had gekund, is meer een vraag richting de volgende begroting. Kan daar een betere indicator worden neergezet? De fractie van het CDA vroeg al naar de tekst op pagina 133 bij risico 8.2. Net hiervoor staat iets onduidelijks: ('afhankelijk v.'). Wat wordt hier bedoeld, afhankelijk waarvan? Bij 8.4 Bezuiniging RTV Utrecht staat bij de risico-inschatting PM en bij Garantstelling culturele hoofdstad staat 50%. Men kan twisten of de garantstelling voor de culturele hoofdstad als een risico moet worden gezien doch dit is een meer taalkundige discussie. Beide zijn afhankelijk van een uitspraak van een externe organisatie, een rechter en een jury. In het ene geval staat bij het risico PM en in het andere geval 50%. Spreker vraagt waarom de PM-kwestie ook niet wordt ingeschat op 50%.

De vragen over programma 03 Wonen beantwoordt gedeputeerde De Vries als volgt:

De heer Marchal vraagt welke lessen hij het afgelopen jaar heeft geleerd. Op het punt van wonen heeft de gedeputeerde geleerd dat de provincie de rol moet kiezen die bij haar past en de ambities moet koppelen aan de mogelijkheden die de provincie heeft. Dit heeft zijn weerslag gekregen in de Kadernota Wonen en binnenstedelijke vernieuwing. Hierin heeft de provincie sterk gekoerst op wat de provincie daadwerkelijk kan bijdragen aan veranderingen in de woningmarkt en hoe de provincie daarop reëel kan inspelen, zonder zichzelf met onmogelijke opgaven op te zadelen.

De heer Driehuijs vroeg naar de indicatoren. Bij de realisatie van de woningbouw ging de provincie enerzijds uit van 50 projecten met 550 woningen. Uiteindelijk waren er minder projecten maar is er meer resultaat geboekt. Dat kan te maken hebben met een project als dat op Kanaleneiland in Utrecht, waar met één groot project veel woningen zijn gerealiseerd door daar veel inzet op te plegen. Dat is een keuze, men kan ook kiezen voor een kleinere setting van bijvoorbeeld 10 woningen zoals onlangs in Rhenen is gebeurd. Hier is een bedrijf verplaatst waardoor er 14 woningen gerealiseerd konden worden. Het wordt duidelijk dat de provincie de afgelopen periode minder projecten heeft uitgevoerd maar daarmee wel een groter volume aan woningen kon realiseren. Als de commissieleden precies willen weten welke projecten dit waren, zal de gedeputeerde dit schriftelijk laten weten.

Onder meer de fracties van PvdA en ChristenUnie vroegen naar de startersleningen. Die zijn gestopt met accordering van de Staten. De startersleningen waren een in een vorige periode ingevoerd instrument en daarvan hebben de Staten gezegd dat dit voor een belangrijk deel marktverstoring (prijsoptdrijvend) kan zijn. Afgesproken is dat hiermee gestopt zou worden en dat met name de andere instrumenten die nu aan de orde zijn in de Kadernota en het Actieprogramma, zullen worden ingezet.

De heer Driehuijs verwijst naar de toelichting bij de indicatoren op pagina 37 waar staat dat er rond 2010 geen middelen meer zouden zijn geweest voor startersleningen. Hij vraagt waarom in de begroting 2011 dan een indicator van 110 op is genomen.

Gedeputeerde De Vries legt uit dat de begroting is opgesteld in 2010 toen de starterslening nog als instrument beschikbaar was. Het oude college van G.S. heeft dit als indicator opgenomen. Bij het aantreden van het nieuwe college hebben de Staten gezegd te stoppen met de starterslening. Vanuit de vorige periode is de indicator dus genoemd, maar door het stopzetten van de regeling is er dus geen gebruik meer van gemaakt.

De heer Driehuijs stelt dat genoemde verandering zich dus in de coalitieonderhandeling heeft voorgedaan, waar de gedeputeerde aanwezig was, maar niet PS.

Gedeputeerde De Vries heeft deze commissie medegedeeld dat G.S. hadden besloten te stoppen met de starterslening. Dit instrument was uitgeput en toen is afgesproken dit niet te verlengen.

Mevrouw Nap benadrukt dat het stoppen van de starterslening al in de vorige periode met deze commissie besproken is, zij was hierbij aanwezig.

Gedeputeerde De Vries refereert aan de opmerking van de heer Driehuijs ten aanzien van de productgroepen en het foutief vermelden van de gedeputeerde. Een en ander zal worden gecorrigeerd.

De technische vragen van mevrouw Nap zal gedeputeerde De Vries schriftelijk beantwoorden middels een memo voor de volgende Statenvergadering.

De rekensom van de heer Joustra heeft hij niet direct kunnen volgen. Waarom het aanjaagteam niet is ingezet voor het schrijven van de Kadernota is helder: het aanjaagteam bestaat uit deskundigen die een deskundigenpoule vormen. De poule wordt ingezet om gemeenten te ondersteunen bij hun projecten. De leden van het team worden vanuit de provincie gestationeerd bij een gemeente voor bijvoorbeeld een half jaar om een project aan te jagen. De mensen van het team Wonen schrijven de beleidskaders met de gedeputeerde en zij hebben de Statenleden meegenomen in de stappen die zijn gezet ten aanzien van de Kadernota en de Startnotitie.

Gedeputeerde Pennarts constateert dat meerdere fracties vroegen naar de bezwaarschriften naar aanleiding van de afbouw van subsidies, CBKU, Zimihc en ook Sportservice Midden Nederland werden genoemd. Het bezwaarschrift van Holland Opera, waar de Statenleden inmiddels een kopie van hebben ontvangen, wordt hieraan toegevoegd. Over het bezwaarschrift van Sportservice Midden Nederland heeft de commissie Bezwaar en Beroep een uitspraak gedaan die er niet toe heeft geleid dat er een vervolprocedure is gestart. Daar geldt dus geen bezwaarschrift voor en ook geen financiële claim. Dit geldt ook voor Zimihc. Van het CBKU kwam een aanvullende claim van € 90.000. Er is een frictiekostenbudget voor de afbouwsubsidie van waaruit die kosten kunnen worden betaald.

Fracties gingen in op de overschrijdingen en daarbij werden de Utrechtse schatkamer en de Vrede van Utrecht genoemd. Die programma's zijn in principe in hun totaliteit binnen budget, maar de overschrijdingen hebben te maken met de overschrijding van het programma in dat bewuste jaar.

Wat de risicovermeldingen van RTV Utrecht en Landschap Erfgoed Utrecht betreft, is voor RTV een PM-post opgenomen en geen percentage genoemd. Dat heeft te maken met het feit dat G.S. op dit moment nog in een procedure zit. In een later stadium zal de gedeputeerde de Staten rapporteren over het verloop van de procedure. De gedeputeerde vindt overigens 50% voor de Culturele hoofdstad een optimistische inschatting, gezien de competitie met vijf hoofdsteden.

De gedeputeerde bevestigt dat G.S. is begonnen met de overdracht, de op de gemeenten gerichte activiteiten, de workshops en de kennisateliers. De middelen worden inderdaad doorgezet om het tekort op de jeugdzorg voor de komende jaren te dekken, dit tekort is er dus niet meer.

Bij de indicatoren is het aantal meldingen van de AMK genoemd, waar de wachttijd langer is dan vijf dagen. In principe mag dit niet en de fractie veronderstelt terecht dat het gevaar door middel van een risicotaxatie wordt afgewend. G.S. heeft met Bureau Jeugdzorg de afspraak gemaakt dat die wachtlijst naar 0 moet en dit is inmiddels ook het geval.

Er is gevraagd naar de 45% indicator: de 45% heeft niet te maken met het aantal meldingen maar met het moment waarop na de melding daadwerkelijk contact is opgenomen met het gezin. Er is dus geen sprake van een wachtlijst. Schriftelijk zal zij terugkomen op de vraag hoeveel tijd daar tussen zit.

Mevrouw Nap wees op een ontbrekend stuk tekst bij het gedeelte over de reservering van de archeologische opgravingskosten. Het ging hier over mogelijke opgravingskosten vanwege scheepsresten. Inmiddels is door de gemeente Utrecht besloten om het ruimtelijk plan aan te passen waardoor die opgravingen niet meer nodig zijn.

Mevrouw Nap vroeg ook naar € 25.000 subsidie voor de Evangelische Broedergemeente in Zeist. Dit betrof een daar uitgevoerde verkenning naar de herinrichting van de omgeving van Slot Zeist vanwege het historisch groen.

De GroenLinks-fractie vroeg of de anderhalf miljoen Euro het werkelijke bedrag was en de gedeputeerde bevestigt dit: 1,59 miljoen Euro is het werkelijke bedrag dat wordt doorgeschoven en het bedrag dat het tekort in de begroting Jeugdzorg dekt.

De VVD-fractie verzoekt om met iets beters te komen bij de indicatoren van de Vrede van Utrecht. In 2013 is dit project afgelopen en dan zal G.S. met nieuwe indicatoren komen, zo mogelijk over de Culturele hoofdstad 2018.

De heer Marchal vroeg naar de belangrijkste les die G.S. heeft geleerd uit het verleden. Met name in de cultuurportefeuille is er een omslag gaande, een derde van het budget is daar verdwenen. Gedeputeerde Pennarts constateert dat het niet zozeer een les dan wel een uitdaging is: het wordt meer interessant om met minder middelen te besturen omdat dan keuzes moeten worden gemaakt. Natuurlijk betreurt zij het dat bepaalde zaken die zij wil niet mogelijk zijn, maar dit houdt wel de scherppte erin.

De heer Joustra komt terug op een opmerking van mevrouw Nap en vraagt of G.S. een uitspraak durft te doen over de woningaantallen voor de periode 2012-2014.

Gedeputeerde De Vries kan daar geen uitspraak over doen.

Mevrouw Nap wil graag een bevestiging van twee punten over de Vrede van Utrecht:

- er staat dat de overschrijding van het budget van een 0,5 miljoen euro te verklaren was door de inzet van middelen voor de transformatie van de vliegbasis Soesterberg. Klopt haar veronderstelling dat het totale budget nog niet is overschreden maar dat de middelen naar voren zijn gehaald en dat dit betekent dat er later een 0,5 miljoen euro minder hoeft te worden geïnvesteerd? Of is er sprake van een overschrijding van een 0,5 miljoen euro van het budget?
- In het kader van Vrede van Utrecht zijn in de Utrechtse wijken meer dan 37 initiatieven gerealiseerd. Wil dit ook zeggen dat dit 37 initiatieven met wijkbewoners zijn, waar de wijk deel aan heeft gehad. Of is dit alleen georganiseerd in een wijk?

Gedeputeerde Pennarts heeft het antwoord op de vraag over de vliegbasis niet paraat. Zij zegt toe zo snel mogelijk schriftelijk te laten weten of de extra kosten een naar voren halen in de budgetten is of een toevoeging op het project Vrede van Utrecht vanuit een ander budget.

In de stad Utrecht is het beleid rondom de Vrede van Utrecht nadrukkelijk gericht op participatie van wijken en wijkbewoners. De gedeputeerde weet dat de gemeenteraad van Utrecht hier scherp op is, het moet een feest worden voor iedereen en niet voor de elite.

7. Presentatie van mevrouw K. Hogenbirk, directeur van Cliëntenbelang

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw K. Hogenbirk, directeur van Cliëntenbelang. Mevrouw Hogenbirk geeft een presentatie over Cliëntenbelang: de sheets van haar presentatie zullen worden doorgezonden naar de commissieleden.

De voorzitter dankt mevrouw Hogenbirk voor haar inleiding. Op uitnodiging van mevrouw Hogenbirk zal de griffie een werkbezoek proberen te plannen in de tweede helft van 2012. De voorzitter geeft de commissieleden de gelegenheid om vragen te stellen aan mevrouw Hogenbirk.

Mevrouw Alsem spreekt haar waardering uit voor de presentatie van mevrouw Hogenbirk en vindt het een moedig verhaal. Cliëntenbelang heeft de moed gehad om de eigen organisatie te veranderen. Vaak blijft in dergelijke processen het instellingsbelang toch voorop staan. Dat is hier niet gebeurd. De manier van spreken over cliëntenbelang is ook een andere: minder in de actiesfeer en zonder verdeling van cliënten in hokjes. Spreekster is benieuwd naar de wijze waarop dit zal uitpakken, met name de meerwaarde die de provinciale bijdrage kan leveren en zij zal met interesse naar de afloop kijken. Mevrouw Hogenbirk straalt op een positieve manier uit hoe het misschien op een andere manier kan worden neergezet.

Mevrouw Hogenbirk benadrukt dat Cliëntenbelang inderdaad forse stappen heeft gezet. Hier is hard aan gewerkt. Het is gelukt omdat zowel bestuur, personeel als zijzelf als trigger hiertoe bereid waren. Hierbij is door de provincie ondersteuning verleend. Ook dacht de provincie mee over hoe een verandering kon worden doorgevoerd binnen de mogelijkheden die er lagen. Dat is gelukt. Het is fijn dat dit heeft gewerkt. Legio organisaties die worden gekort op hun subsidies kunnen deze bocht niet maken. Wanneer een organisatie een bestuur heeft, die de noodzakelijke transitie niet wil maken, dan gaat dat ook niet lukken. Het standaardbeeld wat men in het hoofd heeft van een gemiddelde belangenbehartiger gaat in dit geval ook op. Dan moet men in de eigen organisatie gaan overtuigen en dat is lastig.

Mevrouw Hogenbirk merkt op dat haar organisatie nu redelijk vooruitloopt: het is niet zo dat per definitie datgene dat zij doen hen ook in dank wordt afgenomen. Zo kan het zijn dat er onderwerpen van de agenda worden gehaald of dat mensen die aankloppen worden geweigerd omdat dit niet past bij de huidige focus.

Mevrouw Van Viegen memoreert dat Cliëntenbelang spreekt met burgers, overheden en financiers. Zij vraagt of er ook samenwerking is met andere belangenbehartigers en of dit goed loopt met de huidige benadering.

Mevrouw Hogenbirk antwoordt dat die samenwerking beter loopt dan ooit. In het verleden was er sprake van een soort concurrentiestrijd tussen organisaties. Nu wordt gesteld dat de experts welkom zijn als het hun onderwerp betreft: de partijen worden nadrukkelijker uitgenodigd. Er is geen sprake meer van het principe 'feestcommissie zoekt feest'. Niets is méér belangrijk dan het contact zoeken met de mensen lokaal. Daarnaast worden burgers die nog niet zijn georganiseerd gericht uitgenodigd om ze zo bij onderwerpen aan te laten haken. Het is nu 'én-én'. Ook dat is lastig. Belangenbehartigers groeien in een bepaalde rol en denken het voor iedereen te weten. Daarom moet Cliëntenbelang ruimte maken voor het participeren van niet georganiseerde burgers.

Mevrouw Maasdam sluit zich aan bij de complimenten van de VVD-fractie. Er leven nog veel vragen, onder meer over de invulling. In september zal hierover meer duidelijkheid zijn. Zij pleit ervoor dat het werkbezoek van deze commissie op een moment zal zijn dat de commissie hier veel meer over kan horen.

De voorzitter laat weten dat het de bedoeling is om het werkbezoek op een dusdanig moment te plannen dat het een toegevoegde waarde heeft bij de presentatie van deze avond.

Mevrouw Boelhauer heeft, net als de vorige spreker, allerlei vragen maar verwacht dat de presentatie en een mogelijk werkbezoek helderheid brengen.

Zij vraagt zich af of de naam Cliëntenbelang de lading nog wel dekt.

Mevrouw Hogenbirk stelt dat de vraag die gesteld had kunnen worden was hoe het nu verder met cliëntenbelang zit en hoe de toekomst eruit gaat zien. Het motto is: inhoud eerst. Vanuit de inhoud volgt een beweging. In augustus/september wordt eerst bekeken waar men bij Cliëntenbelang staat qua inhoud. Vervolgens wordt gediscussieerd over de vraag wat daarbij de best passende organisatie is. Een antwoord nu is dus te vroeg. In september heeft mevrouw Hogenbirk het antwoord wel en daarbij de argumentatie waarom het dan zo zou moeten zijn. Cliëntenbelang heeft mevrouw Hogenbirk altijd een wat ongelukkige naam gevonden die de lading van wat het zou moeten zijn, niet dekt. Op dit moment maakt Cliëntenbelang deel uit van een landelijk dekkend zorgbelangnetwerk. De naam zou dus ook zorgbelang kunnen zijn. De naam is echter historisch zo gegroeid en van naam wisselen heeft geen zin in een transitiefase.

8. Statenvoorstel Rapport Randstedelijke rekenkamer (on)verantwoord wachten op jeugdzorg

De voorzitter deelt mede dat mevrouw A. Hoenderdos, directeur RRK, een korte toelichting zal houden, waarna de commissieleden de gelegenheid krijgen tot het stellen van vragen.

Aan de hand van een sheet geeft mevrouw Hoenderdos de volgende toelichting:

‘Het plaatje is een aangekleed figuur uit het rapport waarin ik de cijfers voor Utrecht heb ingevuld. Dit geeft de kern aan van wat wij hebben onderzocht.

Voor 2010 en 2011 zijn er afspraken gemaakt tussen de provincies en het ministerie van VWS. De eerste afspraak is dat kinderen in crisis of in een onveilige situatie direct in zorg gaan. De tweede afspraak, die vooral is onderzocht, is dat in principe kinderen binnen 9 weken de geïndiceerde hulp krijgen. Nieuw in het afsprakenkader is een nuancering van de norm. Het begrip bruto wachtlijst is toegevoegd. Daarbij is de afspraak gemaakt dat langer wachten dan 9 weken kan, als de professional heeft beoordeeld dat dit verantwoord is. Dat wordt voortaan gerapporteerd op twee manieren. Over de kinderen die al een deel zorg krijgen, dus kinderen die al langer dan 9 weken wachten maar al een deel zorg krijgen, wordt niet meer gerapporteerd of dit verantwoord is of niet. Die kinderen blijven in dat opzicht buiten beeld. Het begrip netto wachtlijsten is geïntroduceerd: dit zijn de kinderen die langer dan 9 weken wachten en nog helemaal niets van de geïndiceerde zorg krijgen. Daarover moet Bureau Jeugdzorg een oordeel geven of dit wel of niet verantwoord is. In Utrecht is daarvan gerapporteerd dat dit in alle 76 gevallen in 2010 verantwoord is. Daar zien wij een omkering van de afspraak. Wij vinden daarom als Rekenkamers ook dat dit niet in lijn met de afspraken is omdat eerst de afspraak zo is dat ‘langer dan 9 weken niet kan behalve als Bureau Jeugdzorg oordeelt dat het verantwoord is’. Dat is omgekeerd in ‘langer dan 9 weken wachten kan wel als Bureau Jeugdzorg stelt dat het onverantwoord is’. Onverantwoord is gelijkgesteld aan crisis. Daarom heb ik dit plaatje gemaakt: kinderen in crisis horen niet op de wachtlijst. Onze conclusie is daarom dat de landelijke cijfers zijn onderbelicht.

Bij de stukken die u vandaag ook hebt gekregen zit een memo van de laatste stand van zaken in uw provincie. Er is een Statenbrief die straks aan de orde is. Daarin wordt o.a. aangegeven dat de RRK meer rapportages zou willen. Dat willen wij pertinent niet, wij willen betere rapportages. De reactie van de gedeputeerde in de Statenbrief vind ik al beter dan de landelijke rapportage. Het schema dat erin staat geeft heel duidelijk inzicht in de oorzaken van het langer dan 9 weken wachten. Wat het nog beter zou maken is als ook de ernst van de wachtende kinderen zou zijn aangegeven'.

De voorzitter geeft de commissieleden de gelegenheid om mevrouw Hoenderdos vragen te stellen naar aanleiding van de toelichting dan wel de stukken.

Mevrouw Maasdam bedankt mevrouw Hoenderdos voor de toelichting.

Zij begrijpt dat mevrouw Hoenderdos het memo over de wachtlijsten, die de commissieleden met regelmaat ontvangen, goede informatie vindt. Er wordt dus al ingespeeld op de wens van de RRK.

Mevrouw Hoenderdos vindt dit in ieder geval beter dan alleen het loze begrip verantwoord/onverantwoord. In de landelijke rapportages is een definitie ingevoerd van verantwoord die niet landelijk geoperationaliseerd is, waardoor de ene stadsregio het op de ene manier doet en de andere provincie weer anders. In Flevoland is er bijvoorbeeld voor gekozen om alle kinderen die op de netto wachtlijst staan, dat zijn er daar maar 9, onverantwoord te noemen. Landelijk stonden er in 2010 1.300 kinderen op de netto wachtlijst. Als alle provincies en stadsregio's de methode Flevoland hadden gekozen, zouden er landelijk 1.300 kinderen onverantwoord wachten, terwijl er in 2010 slechts 16 zijn gerapporteerd, waarvan dus 9 uit Flevoland. Ook Utrecht heeft ervoor gekozen om 0 kinderen te rapporteren als verantwoord. Daarom vindt zij de landelijke rapportage niet goed. Zoals het nu in de memo staat, is al een stap in de goede richting.

Dit roept bij de heer Schaddelee de vraag op welke stap er nodig is wil het helemaal goed zijn. Mevrouw Hoenderdos licht toe dat nu is aangegeven wat de oorzaken zijn, dus de reden waarom kinderen langer wachten. Er wordt niet inzichtelijk gemaakt welke kinderen langer wachten. In de tabel staat bijvoorbeeld dat 29% van de kinderen wachten omdat er een capaciteitstekort is. Het is dan heel essentieel om te weten wat de ernst van deze 29% kinderen is. Als daar de rapportage mee zou worden aangevuld, is dit een verbetering. Dit inzicht voor de commissie is in elk geval beter dan geen enkel inzicht.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

8.1 Statenbrief reactie G.S. op Rapport Randstedelijke Rekenkamer (on)verantwoord wachten op Jeugdzorg

Mevrouw Alsem stelt dat bij ieder kind in nood dat één dag moet wachten, dit te lang is. Hoe groter het aantal dagen is dat een kind moet wachten, hoe erger dit is. Daar is men zich zeer van bewust en de Staten hebben de afgelopen jaren niet anders gedaan dan proberen hier wat aan te doen. In die zin is aandacht voor deze problematiek prima, blijvende aandacht is nodig totdat alle wachttijden zijn opgelost.

Dat kinderen zo lang wachten heeft onder andere te maken met het stelsel en daarom is de provincie dit stelsel aan het veranderen. Pas bij betere, eerdere en snellere hulp aan kinderen worden alle wachttijden opgelost.

Tegen de aanbevelingen, met respect voor het werk dat is verzet om de problematiek zichtbaar te maken - die problematiek is schrijnend, heeft mevrouw Alsem twee bezwaren:

- de aanbevelingen zijn gedaan over rapportage en registratie binnen het huidige stelsel. Zij wijst erop dat dit stelsel er over twee jaar niet meer is,

- het is erg gericht op rapportage en de kwaliteit van rapportage. Als men de wachtlijsten echt wil oplossen, moet ervoor worden gezorgd dat kinderen sneller en beter worden geholpen.

Samengevat is mevrouw Alsem het eens met wat G.S. hierover zegt. Er wordt hard aan gewerkt. Alléén betere rapportage binnen het huidige stelsel zal leiden tot een remmende werking op de voortgang en tot meer bureaucratie. Haar fractie pleit ervoor er zo snel mogelijk zorg voor te dragen dat de wachtlijsten ophouden te bestaan.

Mevrouw Maasdam wijst erop dat de afspraken zoals die rondom de rapportages en rondom het onverantwoord wachten zijn gemaakt, tot stand zijn gekomen in het kader van een beperkt Rijksbudget. Hier heeft haar fractie begrip voor.

Zij sluit zich aan bij de VVD-fractie. Als nu wordt gekeken naar een andere manier van rapporteren, wordt ingestapt op een systeem dat al in verandering is. Dat betreurt zij. Haar fractie kan zich dan ook vinden in de reactie van G.S.

Wat boven de markt blijft hangen is de vraag: wat is nu precies onverantwoord wachten. Hier is nu helderheid over het is haar fractie nog niet duidelijk wat dit precies is. Welke criteria liggen hier bijvoorbeeld aan ten grondslag?

Bij het zorgstelsel bestaan bijvoorbeeld triage-instrumenten, vragenlijsten waaruit kan worden afgeleid of iets onverantwoord is of niet. Natuurlijk hoort daarbij het professionele oordeel van iemand te worden vermeld. Zij zou zich voor kunnen stellen dat bij onverantwoord wachten bepaalde criteria worden vastgesteld maar wel met een deadline erbij, een grens op een bepaald aantal weken. Dit zijn ideeën over hoe criteria ingevuld zouden kunnen worden. Of dat in deze commissie bediscussieerd moet worden is voor haar de vraag.

De voorzitter wijst erop dat dit hoogstwaarschijnlijk een Statenvoorstel zal worden. Er is een conceptvoorstel door voorzitter mevrouw Blom en de heer Schoen gedaan. De voorzitter hoort graag van de fracties of zij zich kunnen vinden in het voorliggende conceptvoorstel of dat dit een aparte behandeling in de Staten moet krijgen.

Mevrouw Alsem en mevrouw Maasdam geven aan dat hun fracties zich kunnen vinden in het voorstel.

De heer Schaddelee laat weten dat het onderscheid tussen verantwoord en onverantwoord wachten hem altijd wat stoorde. Dit heeft ongetwijfeld te maken met een bepaalde risico-inventarisatie. Voor gezinnen op de wachtlijst is 63 dagen erg lang.

Het voorliggende stuk is voor zijn fractie een stap in de goede richting. Hij pleit voor het zetten van een laatste stap: stoppen met het maken van het onderscheid, hulp snel geven en stoppen met wachtlijsten. De provincie Gelderland heeft als ambitie uitgesproken om de overdracht aan gemeenten te doen zonder wachtlijsten. Dat lijkt hem een mooie ambitie en hij vraagt of G.S. schat of dit haalbaar is voor de provincie Utrecht.

Op een paar plaatsen wordt de bureaucratie genoemd. Spreker vraagt of G.S. een bepaald idee heeft over wat hieraan kan worden gedaan.

De voorzitter vraagt de leden zich te beperken tot het Rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, de conclusies en de reactie van G.S. hierop. In juni wordt een aparte avond gewijd aan transitie en jeugdzorg, alle verder opmerkingen hierover kunnen dan aan de orde komen.

De heer Thonon laat het volgende weten:

- Hij zou graag van G.S. horen wat de definitie is die in de provincie Utrecht wordt gehanteerd, wellicht is daar een debat over mogelijk.

- Na het lezen van het weerwoord van de staatssecretaris vraagt de heer Thonon zich af hoe G.S. de staten gaan informeren over het nadere onderzoek van de invulling die de verschillende provincies geven aan het begrip verantwoord/onverantwoord wachten.
- Zijn fractie steunt aanbeveling 1 van de Rekenkamer. Het zou flauw zijn om niet te rapporteren over iemand die een lichte vorm van ondersteuning ontvangt terwijl diegene een heel zware vorm van ondersteuning heeft. Dan wacht men toch op de benodigde geïndiceerde zorg.
- De reactie van G.S. is anders dan mevrouw Hoenderdos wilde zeggen: G.S. gaan in op de toename van het papierwerk en het meer rapporteren terwijl de directeur van de Rekenkamer zojuist zei dat dit niet de bedoeling is. Er moet béter worden gerapporteerd. Dit ondersteunt zijn fractie van harte. Dit zou een goed instrument om meer invulling aan de kwartaalrapportage te geven. Hij hoort graag hoe het college dit ziet.

Spreker wil eerst met de D66-fractie doornemen of zijn fractie kan instemmen met het Statenvoorstel.

Mevrouw Boelhouwer deelt mee dat de fractie van GroenLinks kan instemmen met het voorliggende Statenvoorstel. Ondanks andere berichten is zij van mening dat G.S. goed de vinger aan de pols houden. Haar fractie zou graag zien dat dit zo blijft en dat dit wellicht iets kan verbeteren, zonder dat dit leidt tot meer rapportage en meer bureaucratie.

In het rapport wordt volgens mevrouw Boelhouwer redelijk duidelijk wat de termen verantwoord en onverantwoord wachten betekenen. Ieder kind dat wacht, wacht te lang. Er moet wel duidelijkheid zijn rond de risico's en dit is volgens haar fractie ook helder.

Na lezing van het Statenvoorstel en de brief is mevrouw Boelhouwer van mening dat dit een knap staaltje samenvatten is van een Rapport, dat eigenlijk al heel helder is. Zij zou graag zien dat men hier in de toekomst wat kernachtiger in is.

Mevrouw Van Viegen benoemt de twee zorgen uit het Rapport.

- Ten eerste is het aannemelijk dat het aantal kinderen dat onverantwoord wacht groter is dan gerapporteerd. De gedeputeerde is van mening dat er voldoende wordt gescreend om te voorkomen dat er onverantwoord wordt gewacht. Zij sluit zich aan bij de CDA-fractie en vraagt wat als onverantwoord wordt gedefinieerd.
- De tweede zorg die in het Rapport wordt genoemd is dat de politiek onvoldoende wordt geïnformeerd over kinderen die lang moeten wachten. Dit kan te maken hebben met de landelijke rapportages. Zij zou hier toch graag een reactie van de gedeputeerde op horen want in de reactie staat dat extra informatie (waarbij zij niet pleit voor extra maar voor betere rapportages) meer bureaucratie op zou leveren. Dit laatste is echter net zo een groot probleem in de jeugdzorg als de wachtlijst op zich. Welke mogelijkheden ziet de gedeputeerde om de rapportages toch nog te verbeteren in de richting die zojuist werd voorgesteld? Mevrouw Van Viegen denkt daarbij aan hoe de Statenleden de laatste rapportage kregen aangevuld, hierbij werd ook aangegeven wat de reden van het wachten is op basis van de inventarisatie van de instellingen. Deze manier van rapporteren brengt niet zozeer extra bureaucratie met zich mee: de gegevens zijn er.

Mevrouw Keller laat weten dat haar fractie zich afvraagt hoeveel kinderen, die al een soort van jeugdzorg ontvangen, na 9 weken nog op volledige zorg wachten.

Het lijkt haar een goede zaak dat de staatssecretaris in gesprek gaat met het IPO en Jeugdzorg Nederland zodat er een beter beeld komt van de wijze waarop provincies en Bureaus Jeugdzorg omgaan met het criterium onverantwoord wachten. Haar fractie vindt die definitie nog te onduidelijk.

Haar fractie stelt het op prijs dat de Staten elk kwartaal worden geïnformeerd over de wachtlijsten. Daarnaast is zij benieuwd naar de redenen waarom kinderen langer dan 9 weken op de wachtlijst staan.

De heer Van Hal Scheffer deelt mee dat zijn fractie het Statenvoorstel niet zal steunen omdat de fractie onvoldoende vertrouwen heeft in de plannen met betrekking tot de aanbevelingen.

- De plannen zijn onvoldoende overtuigend waar het gaat om effectiviteit met betrekking tot het helpen van kinderen.
- Naast deze plannen, die niet tot acties maar tot bespiegelingen leiden, vindt zijn fractie het kwalijk dat de Staten zich over dit onderwerp weer eens verliezen in semantiek en definities. Men spreekt over kinderen in mogelijk heel grote nood en in de brief staat het standpunt van het IPO verwoord: 'We voldoen aan de prestatieafspraken die tot stand zijn gekomen in het licht van een ontoereikend Rijksbudget'. Dit zegt voldoende.

Het gaat volgens de PVV domweg om het maken van keuzes. De 9 weken is een willekeurige grens en wat de heer Van Hal Scheffer betreft veel te lang. De provincie geeft haar geld uit aan filevrije fietspaden, aan boeren die geiten hebben met grasallergie of aan onbekend óf de provincie geeft het geld uit aan kinderen en gezinnen in problemen.

Mevrouw Hoek complimenteert de Randstedelijke Rekenkamer die iedere keer weer in staat blijkt te zijn knelpunten voor de Staten duidelijk zichtbaar te maken.

Haar fractie gaat akkoord met het Statenvoorstel. Er is al veel gezegd en mevrouw Hoek kan zich bij bijna elke fractie aansluiten, met name bij de reactie van mevrouw Alsem.

De heer Marchal benadrukt dat, wat de wachtlijsten betreft, alles staat of valt met de betrouwbaarheid van de cijfers.

- In de Statenvoorstel staat dat het aannemelijk is dat het aantal kinderen dat onverantwoord wacht groter is dan gerapporteerd. Hij vraagt de gedeputeerde of dit 'aannemelijk dat' te weerleggen is met harde cijfers.
- Het Rapport van de Rekenkamer is heel kritisch. Het is ook niet zomaar tot stand gekomen. Op pagina 24 worden in een bestuurlijke reactie van provincies en stadsregio's de woorden 'onzorgvuldig en ondeugdelijk' gebruikt. Spreker heeft hierbij wat bedenkingen, het zijn geen verzonden zaken.

De indruk van de SGP-fractie is dat de provincies wegduiken. Zij zijn het er volledig mee oneens, er wordt krampachtig en defensief gereageerd. De heer Marchal vraagt zich af waarom. Een rapport omarmen werkt vaak beter. Dit had zijn fractie ook verwacht omdat er kernachtige zaken in het Rapport staan.

Het college heeft een stap gezet richting verbetering, de directeur van de Rekenkamer beaamt dit.

- Spreker vraagt het college de opmerkingen die zijn gemaakt om tot vervolmaking van de punten te komen, mee te nemen en in te passen in het voorstel.
- In het voorstel wordt voorgesteld om kennis te nemen van het Rapport. Spreker staat op het standpunt dat er niet alleen kennis moet worden genomen van het Rapport maar dat het ook over moet worden genomen. Bij punt 2 zou dan ook, met de suggestie die de directeur van de Rekenkamer heeft gedaan, de vervolmaking moeten worden toegevoegd.

Mevrouw Claus deelt mee dat de SP-fractie het Rapport duidelijk vindt en zich in de conclusies van de Rekenkamer herkent.

- In de bestuurlijke reactie van G.S. staat in WMC 28: 'Het rapporteren over de ernst van de problematiek viel buiten de rapportageafspraken met het Rijk. De rapportages waren niet bedoeld om een volledig beeld te geven van de ernst van de problematiek van de

wachtlijsten'. Haar fractie vraagt zich af of de Staten hier aan het lijntje worden gehouden, moet de politiek niet een volledig beeld krijgen? Hopelijk heeft haar fractie dit onjuist gelezen en zij hoort graag een reactie van de gedeputeerde hierop.

- Het is begrijpelijk dat G.S. samen met de casemanagers gaat kijken of de kinderen die onverantwoord wachten, voorrang krijgen. Maar zouden die uren niet beter kunnen worden gestoken in het geven van hulp in plaats van het analyseren van de wachtlijsten?
- Er wordt telkens over de 9 weken wachten gesproken. Zij vraagt zich af wat er na die 9 weken gebeurt. Hoe lang wachten de kinderen na de 9 weken nog, met of zonder hulp?
- Het komt voor dat kinderen in een bepaald traject zitten en dat halverwege wordt besloten dat zij overgaan naar een andere behandeling. Hoe lang zijn de wachttijden in dat geval?

Gedeputeerde Pennarts dankt de directeur van de Rekenkamer voor de toelichting.

Zij zegt hoop te putten uit de opmerking dat Utrecht al beter is dan de landelijke rapportage omdat men hier ook wordt geïnformeerd over de oorzaak van het wachten. De ernst per geval van het wachten zou er aan moeten worden toegevoegd. Daar lopen de meningen uiteen: de gedeputeerde staat op het standpunt dat er beperkte middelen voor de jeugdzorg zijn, er worden ook middelen van de provincie zelf aan toegevoegd. Dan rijst de vraag of de provincie haar middelen besteedt aan nog meer uitgebreide rapportage over de wachtlijsten of aan andere problemen binnen de jeugdzorg.

De Randstedelijke Rekenkamer zou meer waarborg willen zien, meer informatie over de individuele casussen. G.S. meent dat dit tot nog meer bureaucratie zou leiden omdat er dan gerapporteerd zou moeten worden. Dit betekent niet dat er niet naar wordt gekeken. G.S. vertrouwt op het oordeel van de professionals van Bureau Jeugdzorg die naar de wachtlijsten kijken en er een oordeel over geven en bepalen of er onverantwoord of verantwoord wordt gewacht. Als er onverantwoord wordt gewacht, wordt er ingegrepen. In principe komt een kind dan niet op de wachtlijst.

Ook is G.S. van mening dat, als hier nog uitgebreider over wordt gerapporteerd, de problemen niet worden opgelost. Dan wordt er alleen meer informatie verschaft en de vraag is of dit aansluit op de transitie van de jeugdzorg. Zou er, voor de korte periode dat de provincie nog verantwoordelijk is voor de jeugdzorg, geïntensiveerd moeten worden op nog meer informatie over de wachtlijsten? De provincie houdt zich aan de prestatieafspraken die zijn gemaakt tussen Rijk en provincies. Die voorzien in een beperkte rapportage, wat niet wil zeggen dat, als iets niet wordt gerapporteerd en iets niet in een schema terechtkomt, er door professionals niet wordt geoordeeld over het risico van wachten. Ook G.S. is van mening dat wachtlijsten onwenselijk zijn. Ieder kind op een wachtlijst is er één teveel, mevrouw Alsem zei het al. Het fenomeen onverantwoord wachten is niet voldoende geoperationaliseerd, er zou licht kunnen zitten tussen waarbij provincies hierbij vanuit gaan. Het is goed dat de staatssecretaris dit onderzocht wil hebben: wat is onverantwoord wachten en welke rol kan de Inspectie Jeugdzorg daarin spelen?

De informatie die de commissieleden ontvangen is al een verbetering ten opzichte van de algemene rapportage, G.S. laat op de wachtlijsten zien met welke redenen kinderen wachten, bijvoorbeeld door een overbrugging, door het feit dat het gezin er nog niet klaar voor is, doordat een kind in detentie is. Het provincies op casusniveau extra en nog meer gedetailleerde informatie laten verschaffen over de ernst van de situatie is een extra kostenpost, Bureau Jeugdzorg zou hier extra veel tijd in moeten steken. Dit vinden provincies onwenselijk.

G.S. vertrouwt op het oordeel van de professional om ervoor te zorgen dat er geen kinderen onverantwoord op de wachtlijst staan en wil de beperkte provinciale middelen niet uitgeven aan verdere rapportage, wat in algemene zin door het IPO wordt aangemerkt als bureaucratie.

De provincies willen het geld aan de transitie en de verbetering van de jeugdzorg ten goede laten komen.

De provincie Utrecht doet ook veel extra dingen.

- Er start een risicotaxatie bij de indicatiestelling. Als er sprake is van urgentie, dan is er sprake van voorrang en dan komen kinderen niet op de wachtlijst. Dit is zichtbaar op het uitgedeelde schema.
- Vervolgens is er een permanente monitoring van de kinderen die op de wachtlijst staan en daarover geeft G.S. een terugrapportage waarin staat wat de reden is waarom kinderen op de wachtlijst staan.
- Ook is er ten aanzien van de wachtlijst een tweewekelijks overleg tussen Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders. Hierbij wordt op casusniveau gekeken of kinderen doorgeplaatst kunnen worden naar een zorginstelling.

Natuurlijk is een wachtlijst ongewenst. Ook als gevolg van de extra ingezette middelen is een nadrukkelijk afnemende tendens te zien. Er zou voor gekozen kunnen worden om de prestatieafspraken op te plussen met allerlei extra afspraken, die keuze is juist niet gemaakt. Omdat er een permanente monitoring op de wachtlijsten is, gelooft G.S. in het cijfer 0. Om deze redenen sluit G.S. aan bij de reactie van het IPO en neemt G.S. met name dus de tweede aanbeveling van de Rekenkamer niet in uitvoering.

De heer Driehuijs komt terug op de opmerking dat G.S. vertrouwt op het oordeel van de professionals. De professionals zullen toch ook op basis van rapportages het tweewekelijkse overleg over individuele casussen hebben. Hoe kan de gedeputeerde dan zeggen dat het de bureaucratiesering in de hand zou werken om dat ook op provincieniveau te doen: in feite wordt er alleen een nietje door een aantal rapportages gedaan.

Gedeputeerde Pennarts meent dat er een verschil is tussen een bespreking van kinderen bij wie, als zij te lang op een wachtlijst staan, een risico ontstaat óf het ten aanzien van alle kinderen op de wachtlijst uitgebreid rapporteren op variabelen, als de spreiding van de wachtlijst, de ernst van de problematiek, de gemiddelde wachttijd, de urgentie van zorg et cetera. Variabelen die alleen een rol spelen bij de bespreking en beoordeling van individuele gevallen. Men zou die keuze kunnen maken, maar dan moeten er middelen tegenover staan. Nu heeft de staatssecretaris gezegd dat de prestatieafpraak onverantwoord wachten per provincie wordt uitgelegd. Het is goed om met de provincies te spreken over wat onverantwoord wachten is, hoe operationaliseert men een dergelijk begrip?

Dit zou ook impliceren dat er op dit moment een vrij globale beoordeling wordt gedaan en dat is niet het geval.

Mevrouw Claus herinnert aan haar opmerking over WMC 28 en vraagt hoeveel langer dan 9 weken de kinderen wachten.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat mevrouw Claus vroeg of de rapportage is gemaakt om een volledig beeld te geven. Dat is hij niet, de rapportage is gemaakt om een globaal beeld te geven van de situatie op de wachtlijsten met voor de provincie Utrecht de extra verdieping (de reden waarom kinderen op een wachtlijst staan).

De gedeputeerde zal nagaan of zij in staat is mevrouw Claus antwoord te geven op de vraag hoeveel langer dan 9 weken kinderen wachten. Als de informatie niet gemakkelijk beschikbaar is, zal de gedeputeerde eerst terugkomen bij de commissie om toe te lichten hoeveel moeite het kost om tot die antwoorden te komen.

Mevrouw Claus gaat hiermee akkoord, zij ziet bij voorkeur dat de tijd anders wordt besteed. Zij vraagt of er een lange wachttijd tussen zit als kinderen overstappen. Daar wordt nooit over gesproken.

Gedeputeerde Pennarts gaat ervan uit dat er in een dergelijk geval een aansluiting is. Het is de vraag of de informatie beschikbaar is en over welke aantallen daarbij wordt gesproken. De gedeputeerde zegt toe dit alles na te zullen gaan.

De heer Marchal zou graag de mening van de voorzitter van de Rekenkamer horen over wat in deze discussie naar voren is gekomen en over de reactie van de gedeputeerde. Zij is immers een deskundige die het Rapport heeft gemaakt.

De voorzitter legt uit dat dit ongebruikelijk is en zij zal de heer Marchal deze ruimte dan ook niet geven. De Rekenkamer is geattendeerd op de brief van G.S. en de directeur heeft dit meegenomen in de presentatie. Op dit moment wordt niet opnieuw de discussie met de Randstedelijke Rekenkamer aangegaan.

De heer Marchal zegt niet om een discussie maar om een reactie te vragen.

De voorzitter herhaalt dat zij hiervoor de ruimte niet zal geven.

De heer Marchal brengt naar voren dat dit kan worden gedaan als een meerderheid van de leden voorstander hiervan is.

De voorzitter antwoordt dat dit niet aan de orde is.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af. Zij concludeert dat een meerderheid van de fracties zich kan vinden in het voorliggende Statenvoorstel, echter, het gaat hier niet om een sterstuk.

9. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders inbreng.